

EUE Heikka Jenni(UM), Holm
Mikko(UM), Koski Miikka(UM),
Laine-Nordström Paula(UM),
Lehtinen Jonna(UM), Packalén
Elisabeth(UM), Peltola Janne(UM),
Timonen Hannele(TEM)

28.05.2019

JULKINEN

Asia

Kilpailukykyneuvosto 27.-28.5.2019

Kokous

27.05.2019 - 28.05.2019

Sisämarkkinat ja teollisuus -osiossa ministerit hyväksyivät päätelmät koskien teollisuuspolitiikkaa ja sisämarkkinoiden kehittämistä. Samalla ministerit kävivät keskustelun aiheista. Komissio korosti, että teollisuuspolitiikka ja sisämarkkinat on vahvasti linkitettävä toisiinsa, jotta EU:n kilpailukykyä voidaan parantaa. Keskustelussa usea jäsenmaa myös korosti, että sisämarkkinoita ja teollisuuspolitiikkaa ei tulisi käsitellä erillisinä, sillä näiden holistinen käsittely toisi synergiaetuja liittyen globaalin kilpailunäkökulmaan. Myös siirtymistä vähähiiliseen talouteen ja sen mukanaan tuomat mahdollisuudet sekä haasteet teollisuuden kilpailukyvyille huomioitiin useassa puheenvuorossa.

Ministerit hyväksyivät neuvoston päätelmät matkailualan kilpailukyvyistä EU:n kestäväen kasvun, työllisyyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistäjänä.

Muissa asioissa puheenjohtaja tiedotti mm. käsiteltävinä olevista lainsäädäntöehdotuksista ja komissio taasen kierrätettyjä muoveja koskevasta "Circular Plastics Alliancesta" ja tuoteturvallisuutta koskevasta EU:n nopeasta tietojenvaihtojärjestelmästä.

Lisäksi muissa asioissa Suomi esitteli tulevan puheenjohtajuuskautensa työohjelmaa.

Kilpailukykyneuvoston toisen päivän avaruusosiossa käytiin periaatekeskustelu aiheesta "Euroopan aseman vahvistaminen maailmanlaajuisena toimijana ja kansainvälisen yhteistyön edistäminen, avaruusdiplomatia ja avaruuden yleisen hallinnoinnin kehittämisen edistäminen". Lisäksi kokouksessa valmisteltiin EU:n ja ESA:n välistä avaruusneuvostoa ja hyväksyttiin neuvoston päätelmät aiheesta avaruus mahdollisuuksien tarjoajana. Päätelmät valmisteltiin rinnakkain EU:ssa (neuvoston avaruustyöryhmä) ja ESA:ssa (neuvoston työryhmä).

Kilpailukykyneuvoston jälkeen pidetyssä Euroopan avaruusjärjestön neuvoston kokouksessa hyväksyttiin neuvoston resoluutio "avaruus mahdollisuuksien tarjoajana. Lisäksi pidettiin avaruusneuvoston kokous. Avaruusneuvosto on EU:n ja Euroopan avaruusjärjestön (ESA) yhteistyösopimuksen nojalla järjestettävä organisaatioiden tapaaminen kilpailukykyneuvoston yhteydessä. Avaruusneuvostossa käytiin poliittisen tason keskustelu avaruustoiminnan merkityksestä ja avaruusneuvoston jatkosta puheenjohtajien valmisteleman taustapaperin pohjalta.

Kilpailukykyneuvoston tutkimusosiossa käytiin periaatekeskustelu aiheesta "Tutkimus ja innovointi kilpailukykyisemmän Euroopan unionin vauhdittajana". Keskustelussa komissaari Bieńkowska toi esiin tutkimuksen ja innovaation merkityksen EU:n kilpailukykyille. Useat jäsenmaat toivat puheenvuoroissaan esille erityisesti synergioiden tarpeen eri rahoitusohjelmien välillä.

Muissa asioissa Slovakia informoi Bulgarian, Kroatian, Tšekin, Viron, Unkarin, Latvian, Liettuan, Puolan, Slovakian ja Slovenian maatalous- ja tutkimusministerien yhteisestä lausumasta BIOEAST- aloitteen tulevasta roolista Horisontti Eurooppa -puiteohjelman yhteydessä.

1. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista puheenjohtajan asiakirjan 9270/19 mukaisena.

2. A-kohtien hyväksyminen

Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo

Hyväksyttiin muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo esitetyn mukaisesta

SISÄMARKKINAT JA TEOLLISUUS

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Kilpailukykytilanteen tarkastaminen

Komissio esittelee

Keskustelu

Komissio (komissaari Elżbieta Bieńkowska) esitteli kilpailukykytilanteen tarkastamisen teeman (kilpailun vaikutukset markkinoiden toimintaan). Komissio nosti esiin sen, että markkinakilpailu on edistää EU:n kilpailukykyä. Korkean tason kilpailukyky ja kasvu -työryhmän puheenjohtaja esitteli ko. työryhmän käymää aikaisempaa keskustelua teemasta. Hän korosti integroidun näkemyksen tarvetta sisämarkkinoista, teollisuuspolitiikasta ja data-taloudesta, jotta eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä voidaan parantaa – erityisesti EU:n ulkoista kilpailukykyä.

Noin puolet jäsenmaista käytti puheenvuoron. Keskustelussa korostettiin yhtäältä sisämarkkinoiden kehittämisen merkitystä EU:n kilpailukykyille sekä erityisesti palvelumarkkinoiden kehittämistä. Toisaalta eräät jäsenvaltiot halusivat proaktiivisemman teollisuuspoliittisen agendan, joka vahvistaisi eurooppalaisen teollisuuden pohjaa. Monet

pitivät keskeisenä EU:n pk-yrityspolitiikan kehittämistä. Osa jäsenvaltioista katsoi, että esimerkiksi kuluttajansuojasääntely on muodostunut taakaksi pk-yrityksille. Osa jäsenvaltioista painotti sitä, että kilpailusäännöistä on pidettävä kiinni, kun taas osa piti tarpeellisena vähintään arvioida, tukevatko kilpailusäännöt eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä parhaalla mahdollisella tavalla. Peräänkuulutettiin kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jossa mm. sisämarkkinapolitiikkaa, teollisuuspolitiikkaa ja digitalisuutta tarkasteltaisiin yhdessä.

Suomi korosti, että voimassa olevien kilpailusääntöjen täytäntöönpano ja hyvin toimivat sisämarkkinat ovat paras tae Euroopan yritysten kilpailukyvyille maailmanlaajuisesti.

4. Päätelmät EU:n teollisuuspolitiikan strategiasta: Visio vuodelle 2030 ja Päätelmät: ”Kilpailukykyisten sisämarkkinoiden uusi tavoitetaso”

Periaatekeskustelu

Hyväksyminen

Ministerit hyväksyivät neuvoston päätelmät EU:n teollisuuspolitiikkastrategiasta ja päätelmät uudesta kunnianhimon tasosta EU:n sisämarkkinoilla.

Komissio (komissaari Bieńkowska) korosti, että teollisuuspolitiikka ja sisämarkkinat on vahvasti linkitettävä toisiinsa, jotta EU:n kilpailukykyä voidaan parantaa. Komissio alleviivasi myös kilpailukykyisten startup-yritysten tarvetta.

Lähes kaikki jäsenmaat käyttivät puheenvuoron pöytäkierröksen aikana.

Sisämarkkinapäätelmien kohdalla osa ministereistä toi edelleen esille erityisesti niihin sisällytetyn kiistanalaisen viittauksen verotukseen. Tekstiin jätettiin kuitenkin lopulta yleisluontoinen muotoilu, joka oli hyväksytty Eurooppa-neuvoston päätelmissä maaliskuussa 2019.

Uusea jäsenmaa myös korosti, että sisämarkkinoita ja teollisuuspolitiikkaa ei tulisi käsitellä erillisinä liittyen globaalin kilpailunäkökulmaan sekä painotti synergiaetuja, joita kokonaisvaltainen tarkastelu mahdollistaisi. Moni mainitsi myös siirtymän vähähiiliseen talouteen tärkeänä osana tätä kokonaisvaltaista tarkastelua.

Ministereiden esittämät tavoitteet EU:n kilpailukyvyn kasvattamiseksi liittyivät digitalitalouden, tekoälyn sekä palveluiden kehittämisen tuomiin mahdollisuuksiin. Keskeistä on puuttua myös sisämarkkinoilla jäsenvaltioiden rajat ylittävän toiminnan esteisiin. Lisäksi usea ministeri kiinnitti huomiota osaamiseen ja uudenoppimiseen erityisesti digitaalisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Myös siirtyminen vähähiiliseen talouteen ja siirtymän mukanaan tuomat mahdollisuudet ja haasteet teollisuuden kilpailukyvyille huomioitiin useassa puheenvuorossa. Pitkän aikavälin teollisuuspolitiikkastrategian luomisen lisäksi viitattiin myös strategian tehokkaaseen hallinnointiin ja konkreettisiin tavoitteisiin.

Yksittäisistä toimista moni jäsenmaa mainitsi ”akkuyhteenliittymän” (*European Battery Alliance*) positiivisena esimerkkinä sidosryhmäyhteistyöstä sekä työskentelytavasta, jolla voidaan edistää eurooppalaista teollisuutta ilman kovaa lainsäädäntöä. Lisäksi usea maa mainitsi Horisontti Eurooppa -ohjelman tärkeänä työkaluna, jolla voidaan edistää paitsi tutkimusta, myös innovatiivisia sisämarkkinoita ja innovatiivista teollisuuspolitiikkaa.

Suomi korosti puheenvuorossaan EU:n tarvetta kestäväen kasvun strategialle, jossa yhdistyvät sisämarkkinat, teollisuus-, innovaatio- ja digitaalipolitiikka sekä myös kauppapolitiikka. Suomi nosti esiin hyvin toimivien sisämarkkinoiden tarpeellisuuden, palvelumarkkinoiden kehittämisen tarpeen sekä uusien teknologioiden tuomien mahdollisuuksien hyödyntämisen ml. vähähiilisen talouden siihen siirtymisen mukanaan tuomat mahdollisuudet.

Loppupuheenvuorossaan komissio viittasi sisämarkkinatiedonantoon, jonka komissio julkaisi marraskuussa 2018 ja korosti, että keskeinen viesti oli se, että jos Eurooppa ei ottaisi tarvittavia askelia sisämarkkinoiden kehittämisen suhteen, uhkana oli, että sen talous jäisi jälkeen Kiinasta ja Yhdysvalloista. Hän korosti, että strategisten arvoketjujen sekä digitalisaation kiihdyttämisen tuli olla jatkossa työn keskiössä. Hän mainitsi myös, että palvelujen sisämarkkinoilla oli edelleen monia esteitä.

Puheenjohtaja nosti myös palveluiden integraation edistämisen yhdeksi tärkeimmistä tavoitteista tulevan komission mandaatin aikana.

5. Päätelmät matkailualan kilpailukyvyistä EU:n kestäväen kasvun, työllisyyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistäjänä

Hyväksyminen

Ministerit hyväksyivät neuvoston päätelmät matkailualan kilpailukyvyistä EU:n kestäväen kasvun, työllisyyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistäjänä.

Muutama jäsenmaa käytti puheenvuoron. Ne toivottivat päätelmät matkailusta erittäin tervetulleiksi, korostaen matkailun merkittävää roolia niin Euroopan kuin useiden jäsenvaltioiden taloudessa sekä matkailun työllisyysvaikutuksia. Osa jäsenvaltioista kertoi äskettäin päivittäneensä kansallisia matkailustrategioita.

Jäsenvaltiot nostivat esille myös joitakin yksittäisiä ongelmia, jotka estävät osaltaan näiden valtioiden matkailusektoria kehittymästä. Suurimmiksi haasteiksi nimettiin matkailun kestävyys ja sektorin kestävä kehitys, saavutettavuus, digitalisaation tuomat haasteet, tarvittavien taitojen puute ja uudet kilpailijat. Lisäksi yksi jäsenvaltio muistutti matkailun olevan jaettu kompetenssi jäsenvaltioiden ja komission välillä.

Komissio (komissaari Bieńkowska) korosti myös matkailun tärkeyttä EU:n taloudelle. Matkailu ei ole ainoastaan talouden sivutoimintaa, vaan yksi EU:n talouden avainsektoreista. Mm. 12 % EU:n työpaikoista sijaitsee matkailusektorilla ja sektori on kasvanut yhdeksän vuotta putkeen. EU:n matkailu kuitenkin kohtaa yhteisiä haasteita. Matkailupäätelmät antavat hyvin kattavan ja tasapainoisen kuvan niistä haasteista, joita kestävä kehitys, uudet liiketoimintamallit, taidot, kiertotalous ja niin edespäin luovat. Esimerkiksi haasteista komissaari nosti lyhyt aikaista majoitusta tarjoavat vuokrapalvelujen suuren kasvun erityisesti sellaisilla alueilla, joilla turisteja käy runsaasti. Komissio tulee jatkossakin tukemaan jäsenvaltioita ja heidän matkailupolitiikkaa EU:n toimivallan pohjalta.

Muut asiat

6. a) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset
(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen esittely)
 - i) Direktiivi rajatylittävistä yhtiömuodon muutoksista, sulautumisista ja jakautumisista

Puheenjohtaja kertoi uuden direktiivin pääsisällöstä. Neuvottelut saatiin päätökseen Romanian puheenjohtajuuskaudella. Asiasta ei käyty keskustelua.

ii) Direktiivi EU:n kuluttajansuojasäänätöjen nykyaikaistamisesta

Puheenjohtaja informoi direktiiviehdotuksen käsittelytilanteesta. Romania pääsi asettamaansa tavoitteeseen saattaa direktiiviä koskevat neuvottelut loppuun ennen EP-vaaleja, sillä neuvosto ja EP pääsivät asiallisesti yhteisymmärrykseen ehdotuksesta maaliskuun lopussa.

Komissaari Jourová kiitteli puheenjohtajavaltiota vuolaasti kunnianhimoisesta työstä direktiiviä koskevien neuvottelujen läpiviemiseksi. CZ piti huolestuneen puheenvuoron siitä, että kaksoislaatua koskeva sääntely ei ole riittävää, koska se asettaa kuluttajat eri puolella Eurooppaa eriarvoiseen asemaan.

iii) Direktiivi kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista

Puheenjohtaja kertoi edustajakannedirektiivin neuvottelutilanteesta. Katsoi ehdotuksella olevan huomattavia vaikutuksia unionin ja kansalliseen lainsäädäntöön sekä siviili- ja hallintoprosesseihin, minkä vuoksi ehdotus vaatii huolellista analyysiä, kotimaisten ja rajat ylittävien tilanteiden huomioimista sekä tasapainoa kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien etujen välillä. Romania jatkaa avoinna olevien kysymysten käsittelyä ja tuleva pj Suomi jatkaa työtä omalla kaudellaan.

Komissio (komissaari Jourová) kiitti Romaniaa hankkeen eteen tehdystä työstä. Kannusti tulevaa puheenjohtajaa pyrkimään nopeaan mandaattiin neuvostossa ja painotti, että neuvotteluissa tulisi pitää mielessä pääasia eli kuluttajien aseman parantaminen. Totesi ehdotuksen auttavan monien vallitsevien ongelmien ratkaisemisessa lisäämättä kansallisten oikeusjärjestelmien tai elinkeinonharjoittajien taakkaa. Katsoi ehdotuksen jättävän jäsenvaltioille riittävästi kansallista liikkumavaraa. Piti EP:n maaliskuista kantaa hyvänä pohjana instituutioiden välisille neuvotteluille, joiden toivoi alkavan syksyn aikana.

iv) Asetus ajoneuvojen yleisestä turvallisuudesta
Puheenjohtajanvaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja totesi, että Euroopan parlamentti hyväksyi asetuksen täysistunnossa 16.4.2019 toimielinten välillä saavutetun neuvottelutuloksen mukaisena ja että asetus hyväksytään normaalissa oikaisumenettelyssä seuraavien kuukausien aikana.

b) Tuoteturvallisuutta koskeva EU:n nopea tietojenvaihtojärjestelmä
Komission tiedotusasia

Komissio (komissaari Věra Jourová) esitteli komission tiedoksi antaman tausta-asiakirjan 9587/19, jossa komissio kuvaa RAPEX-järjestelmään (Alert System for dangerous non-food products) ja tuoteturvallisuusasioissa tehtävään yhteistyöhön liittyviä asioita. RAPEX-järjestelmää käytetään markkinavalvonnassa havaituista vaarallisista tuotteista ilmoittamiseen muiden jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaisille. Komissio korosti RAPEX:in olevan olennainen väline vaarallisten tuotteiden tunnistamiseen ja poistamiseen markkinoilta. Kansalliset viranomaiset huolehtivat järjestelmän kautta ilmoittamisesta ja ilmoitettujen tuotteiden määrä vaihtelee paljon jäsenmaiden keskinäisessä vertailussa. Komission tekemän selvityksen mukaan järjestelmässä on löytynyt puutteita. Selvityksessä näkyy joissakin

jäsenmaissa tiettyjen tuoteryhmien priorisointi, esim. lapsille tarkoitetut tuotteet, jolloin tuoteturvallisuuden tarkastukset eivät kata tasaisesti kaikkia tuoteryhmiä. Lisäksi kaikkia markkinapaikkoja tulisi tutkia, myös verkossa myytäviä tuotteita. Tuotteiden turvallisuus vaatii jatkuvaa työtä ja yhteistyötä viranomaisten välillä ja rajoilla. Komissaari kannusti jäsenmaita jatkamaan tätä tärkeää työtä ja ottamaan huomion myös tähän liittyvä lainsäädännöllinen velvoite.

Puheenjohtaja totesi, että neuvosto otti asiakohdan tiedoksi.

c) Sääntelyn parantaminen

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtajavaltio esitteli paremman sääntelyn työryhmässä tehtyä työtä. Työryhmässä oli käsitelty useita paremman sääntelyn politiikan osa-alueita. Asiasta ei käyty keskustelua.

d) Autoteollisuutta käsittelevä foorumi

(Craiova, Romania, 18. maaliskuuta 2019)

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja esitteli 18.3.2019 Craiovassa järjestettyä autoteollisuutta käsitellyttä foorumia, jossa tuettiin erityisesti verkkoon liitettyjä autoja ja automatisoitua ajamista. Komissio (komissaari Bieńkowska) totesi, että autoilun tulevaisuus on kiinnostava ja kehotti teollisuutta ja kansallisia viranomaisia panemaan ennen vuoden loppua täytäntöön luettelon puhtaiden ajoneuvojen etenemissuunnitelman, joka on tehty yhdessä jäsenmaiden kanssa.

e) Kierrätettyjen muovien eurooppalaisten markkinoiden tehostaminen vapaaehtoisin toimin ja sitoumuksin – Circular Plastics Alliance -foorumi ja sen tuleva julkilausuma

Komission tiedotusasia

Komissio (komissaari Bieńkowska) esitteli Circular Plastics Alliancen tilannetta ja korosti, että kierrätysmuovit edistivät kiertotaloutta ja vähentävät Euroopan riippuvuutta öljystä. Komissio kutsui kaikki jäsenmaat Circular Plastics Alliancen kokoukseen 20.9.2019, jossa allianssi hyväksyy julistuksen, joka jaetaan jäsenvaltioiden kanssa kesäkuussa.

f) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma

Suomen valtuuskunnan tiedotusasia

Suomi esitteli tulevan puheenjohtajuuskautensa työohjelmaa.

TIISTAI 28. TOUKOKUUTA 2019

Muut kuin lainsäädäntöasiat

AVARUUS

8. Euroopan aseman vahvistaminen maailmanlaajuisena toimijana ja kansainvälisen yhteistyön edistäminen, avaruusdiplomatia ja avaruuden yleisen hallinnoinnin kehittämisen edistäminen
Periaatekeskustelu

Kilpailukykyneuvostossa käytiin poliittisen tason keskustelut Euroopan roolista globaalina toimijana sekä kansainvälisen yhteistyön, avaruusdiplomatian ja avaruushallinnon edistämisestä. Puheenjohtaja oli valmistellut etukäteen taustapaperin ministereiden keskusteluja varten.

Komissaari Bieńkowska aloitti keskustelun korostaen avaruuspolitiikan saavutuksia viime vuosien aikana: Copernicus ja Galileo ovat EU:n avaruusohjelman globaaleja lippulaivoja, joiden käyttäjien määrä on kasvussa; EU:n avaruusstrategia hyväksyttiin vuonna 2016 ja EU:n avaruusohjelmasta saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys keväällä parlamentin ja neuvoston välillä. Komissaari kaipasi erityisesti yhteistä eurooppalaista lähestymistapaa ns. New Spaceen, sekä julkisen että yksityisen sektorin toimenpiteitä, uusia investointeja, innovatiivisia hankintoja sekä rohkeampaa riskinottoa. Euroopasta pitäisi luoda globaali avaruusinnovaatioiden keskittymä. Komissaari katsoi, että EU:n avaruusohjelmaa tulisi käyttää myös diplomaattisiin tarkoituksiin. Myös avaruuden strateginen merkitys on tunnistettava ja varmistettava Euroopan itsenäinen pääsy avaruuteen, mahdollisesti myös miehitettyjen avaruuslentojen osalta. Euroopan oma Space Traffic Management -järjestelmä voi myös olla tarpeen tulevaisuudessa. Komissaari korosti, että Eurooppa tarvitsee yhteisen kunnianhimoisen näkemyksen, jos se haluaa olla johtava globaali avaruustoimija.

Lähes kaikki jäsenvaltiot käyttivät puheenvuoron. Useat korostivat yhteisen strategian ja sen aktiivisen implementoinnin välttämättömyyttä. Useat maat toivat esiin käyttäjien tarpeiden huomioimiseen sekä datan saatavuuteen liittyvät kysymykset. Puheenvuoroissa tuotiin muun muassa esiin, että markkinoiden edistämiseksi on koordinoitusti hyödynnettävä ja kehitettävä erilaisia välineitä, joilla edistetään yritysten pääsyä markkinoille, ml. innovatiiviset hankinnat sekä investoinnit. Monet mainitsivat avaruuden merkityksen arkielämälle ja muille politiikkatavoitteille, erityisesti kestävä kehityksen tavoitteet ja ilmastonmuutoksen. Useat maat korostivat tutkimuksen rahoituksen ja tukemisen merkitystä sekä erilaisten toimijoiden ja eri alojen välisiä kumppanuuksia. Monet mainitsivat jo tässä asiakohdassa ESA:n ja EU:n yhteistyön tärkeyden ja tarpeen vahvistaa yhteisen avaruusneuvoston (Space Councilin) roolia. Useat jäsenmaat painottivat, että kaikenlaista päällekkäistä toimintaa on vältettävä sekä Euroopassa että kansainvälisesti. Keskustelussa korostettiin myös, että EU:n nykyisen avaruusinfrastruktuurin ylläpidosta on huolehdittava. Keskustelussa tuotiin esiin myös sen tärkeys, että avaruuteen on itsenäinen pääsy. Useat korostivat turvallisuusnäkökohtia, erityisesti avaruusinfrastruktuurin suojelua avaruusromulta sekä kyberturvallisuutta. Muutamat maat rohkaisivat Suomen tavoin EU:a liittymään YK:n avaruutta koskeviin sopimuksiin.

Komissaari totesi, että vaikuttaa siltä, että monet maat haluavat nopeita ja uusia aloitteita. Komissaari totesi, että EU on saanut aikaan merkittäviä edistysaskeleita melko nopeasti kuten strategian ja avaruusohjelman.

9. Euroopan avaruuspolitiikka – Avaruusneuvoston valmistelu

Toisena asiana kilpailukykyneuvoston avaruussuudessa oli kilpailukykyneuvoston perään pidettävän avaruusneuvoston käytännön järjestelyt. Avaruusneuvosto on EU:n ja Euroopan avaruusjärjestön (ESA) yhteistyösopimuksen nojalla järjestettävä organisaatioiden tapaaminen kilpailukykyneuvoston yhteydessä.

10. Neuvoston päätelmät avaruudesta mahdollisuuksien tarjoajana

Hyväksyminen

Ministerit hyväksyivät päätelmät ”Space as an Enabler”. Päätelmät on valmisteltu rinnakkain EU:ssa (neuvoston avaruustyöryhmä) ja ESA:ssa (neuvoston työryhmä).

Puheenjohtaja kiitti aktiivisesta keskustelusta ja päätelmien hyväksymisestä. Puheenjohtaja toi esiin, että avaruustoiminta voi edistää turvallisuutta sekä ratkaisujen löytymistä globaaleihin haasteisiin, kuten ilmastonmuutokseen.

TUTKIMUS

Tutkimus ja innovointi kilpailukykyisemmän Euroopan unionin vauhdittajana

Periaatekeskustelu

Puheenjohtaja toivoi jäsenmailta näkemyksiä niistä strategisista valinnoista, joita täytyy tehdä, jotta tutkimus ja innovaatio lisäävät EU:n kilpailukykyä ja siitä, miten Horisontti Eurooppa voi edesauttaa asiassa.

Komissaari Bieńkowska toi esiin tutkimuksen ja innovaation merkityksen EU:n kilpailukyvyille. Horisontti Eurooppa -ohjelma tulee lisäämään investointeja, mutta myös kansalliset uudistukset ja EU:n muu rahoitus tulee olemaan avainasemassa innovaation ja tutkimuksen edistämiseksi.

Jäsenmaat toivat puheenvuoroissaan esille erityisesti synergioiden tarpeen eri ohjelmien välillä. Osa jäsenmaista korosti koheesiorahojen merkitystä. Bruttokansantuotteesta 3 %:n sijoittamista kansallisesti tutkimukseen ja innovaatioon pidettiin yleisesti hyvänä tavoitteena. Tutkimustulosten hyödyntämisessä nähtiin myös ongelmia, ja esitettiin, että tutkimustulosten hyödyntämisen pitäisi olla politiikan keskiössä. Moni jäsenmaa toi esiin haasteina tietotaidon puutteen Euroopassa sekä uusien teknologioiden epäsuorat vaikutukset työmarkkinoilla. Jotkut maat nostivat esiin aivovuodon. Jotkut jäsenmaat korostivat tutkimuspolitiikan merkitystä yhteiskunnan suuriin, globaaleihin haasteisiin vastaamisessa. Useassa puheenvuorossa tuotiin esiin ilmastonmuutos.

Muut asiat

Tutkimus

- a) Visegrad-ryhmän (Tšekin, Unkarin, Puolan ja Slovakian), Bulgarian, Kroatian, Viron, Latvian, Liettuan ja Slovenian maatalousministerien ja tutkimusministerien yhteinen lausuma BIOEAST-aloitteen tulevasta roolista Horisontti Eurooppa -puiteohjelman yhteydessä

Slovakian valtuuskunnan tiedotusasia Bulgarian, Kroatian, Tšekin, Viron, Unkarin, Latvian, Liettuan, Puolan, Slovakian ja Slovenian puolesta

Slovakia informoi Bulgarian, Kroatian, Tšekin, Viron, Unkarin, Latvian, Liettuan, Puolan, Slovakian ja Slovenian maatalous- ja tutkimusministerien yhteisestä lausumasta BIOEAST-aloitteen tulevasta roolista Horisontti Eurooppa -puiteohjelman yhteydessä. Maat allekirjoittivat lausuman kilpailukykyneuvoston kokouksen yhteydessä.

- b) Mustanmeren strateginen tutkimus- ja innovointiohjelma

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja tiedotti Mustanmeren strategisesta tutkimus- ja innovointiohjelmasta. Strategia esiteltiin puheenjohtajamaa Romanian ja komission järjestämässä Mustanmeren kestävä kehitys –konferenssissa 8.-11.5.2019 Brysselissä. Strategia toimii ohjaavana dokumenttina Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaan käytettävissä olevien taloudellisten ja tieteellisten resurssien tehostamiseksi, ja on jatkoa huhtikuun epävirallisen kilpailukykyneuvoston keskusteluille.

Avaruus ja tutkimus

- c) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma

Suomen valtuuskunnan tiedotusasia

Suomi esitteli kilpailukykyneuvoston tutkimuspäivänä puheenjohtajuuskautensa prioriteetteja päivän avaruus- sekä tutkimusosuudessa.

AVARUUSNEUVOSTON YHDEKSÄS ISTUNTO

Keskustelu avaruudesta mahdollisuuksien tarjoajana

Kilpailukykyneuvoston jälkeen pidettävässä Euroopan avaruusjärjestön neuvoston kokouksessa hyväksyttiin neuvoston resoluutio ”Space as an Enabler”.

Avaruusneuvostossa käytiin poliittisen tason keskustelu avaruustoiminnan merkityksestä ja avaruusneuvoston jatkosta puheenjohtajien valmisteleman taustapaperin pohjalta.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Romania yhdessä ESA:n puheenjohtajuutta pitävän Espanjan kanssa. Espanjalainen puheenjohtaja korosti avauspuheenvuorossaan EU-ESA avaruusneuvoston merkitystä EU:n ja ESA:n välisen yhteistyön edistämisessä.

Komissaari Bieńkowska korosti puheenvuorossaan ESA:n saavutuksia tieteen ja teknologian alalla. Komissaari toi esiin avaruuden vaikutuksen muihin sektoreihin ja vaati uusia toimia markkinoiden kehittämiseksi, ml. innovatiiviset julkiset hankinnat.

Lähes kaikki jäsenmaat käyttivät puheenvuoron. Tärkeänä pidettiin, että avaruusneuvosto järjestetään säännöllisesti myös jatkossa, huolellisen valmistelun jälkeen. ESA:n ja EU:n tasapainoista yhteistyötä ja toisiaan täydentäviä rooleja korostettiin. Useat korostivat strategisen agendan ja yhteisten tavoitteiden tärkeyttä tulevissa avaruusneuvostoissa. Tärkeinä teemoina pidettiin erityisesti new space -sektorin ja ylipäänsä yritysten kilpailukyvyn edistämistä, globaaleja haasteita ja kestävän kehityksen tavoitteita, itsenäistä pääsyä avaruuteen, datan saatavuuden varmistamista, eurooppalaisen avaruusinfrastruktuurin ylläpitoa ja kehittämistä sekä avaruuden kestävää käyttöä ja turvallisuutta. Yhteisenä tavoitteena tulisi olla, miten varmistetaan paras mahdollinen toimintaympäristö ja kilpailun edellytykset yrityksille ja tutkimusorganisaatioille.

Suomi totesi, ettei järjestä omalla puheenjohtajuuskaudellaan avaruusneuvostoa.

Puheenjohtajamaat päättivät keskustelun todeten, että yhteistyön vahvistamiseen halutaan sitoutua, samoin tuleviin säännöllisiin tapaamisiin. Keskeisiksi teemoiksi puheenjohtaja nosti esiin ilmastomuutoksen, kestävän kehityksen, avaruusliikenteen hallinnoimisen sekä kilpailukyvyn edistämisen.

Suomen edustajat

Valtiosihteeri Jari Partanen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	kilpailukyky, kilpailukykyneuvosto, sisämarkkinat, teollisuus, teollisuuspolitiikka
Hoitaa	TEM, UM

Tiedoksi	EUE, LIIVI, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, VM, VNK, VTV, YM
----------	---
